

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kóriratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Anglia gyásza.

Edvárd király, angol király nincs többé az élők sorában. Hirtelen, váratlanul hunyt el, mélységes gyászba borítva a földkerekség minden részére szét szórt birodalmát, melyben sohasem nyugszik le a nap.

Rövid volt uralkodása, hiszen már nagyapa sorba került, mikor a trón lépésőjén, mint király felhaladt. Zajos, vigfiatalság után komoly, lelkiismeretes király lett belőle s a ki egykor ifjonti kedvvel Európa előkelő férfivilágának a divatban adott példát, öregségére a trónon az alkotmányos uralkodónak lett mintaképe.

Boldog ország Anglia. Dinasztiája egy a nemzettel s a legelső angol ember valóban a király. Nincs más érdeke a nemzetnek és a királynak. Az angol király egyetlen ambíciója népe boldogsága s hatalma nemzetének hatalmában birja alapját. Az angol uralkodóházat még családi kapcsolatok is fűzik a nemzethez: Edvárd király ravatala mellett két veje is áll az angol főnemesség sorából.

Ahol ennyi szál fűzi a királyt a

nemzethez, ott igazán őszinte lehet a gyász. S valóban, mikor Edvárd király hirtelen rosszul lett és állapota súlyosbodásáról az első hírt megtudta London, a nagy fővárosban egyszerre elakadt a vidámság, a jó kedv, félbeszakították a színi előadásokat, megdöbbenve szétszórtak a baráti vig társaságok s a nemzet aggódva lesté a híreket a legelső angol emberről, a királyról.

Ez a szoros kapocs a nemzet és a király közt magyarázza meg azt, hogy Edvárd király minden egyéni kiváltsága mellett sohasem helyezte előtérbe mereven a saját politikáját, viszont azonban az alkotmányosság formáinak legszigorubb megteremtése mellett is a saját politikai egyéniségét teljes határozottsággal érvényesíteni tudta. Hiszen végcélja neki is, nemzetének is csak egy volt: Nagybritannia nagysága. Könnyű volt a közös célra vezető közös utat megtalálni. És Edvárd ritka tapintattal mindenkor keresztülvile a kellő időben s arra alkalmas férfiak útján nemzeti érdekében helyesnek talált eszméit. Alkotmányos uralkodó volt és kiváló politikus egy személyben. Nagybritannia belső és

külső politikájának egyaránt tudott új ösvényeket kijelölni, a nélkül, hogy saját személyét kellett volna előtérbe helyezni.

Halála egyelőre nem jelenj mást a brit világbirodalomban, mint mélységes, őszinte gyászt. Anglia politikája nemzeti politika, mely nem fűződik egyik vagy másik uralkodó személyiségéhez. Az utód ott folytatja, a hol elhagyta az előd s egyéni akaratát csak lassan érvényesítheti, akkor, amikor már ügyes politikával sikerült a nemzetet meggyőznie a változtatás szükségességéről. Angliában ellentétbe, még pedig ugyancsak éles ellentétbe kerülhetnek egymással a pártok vagy a felsőház és az alsőház, de a nemzet és a király közt ellentét évszázadok óta nincs. A király és a nemzet szíve egyért dobog: az angol nép boldogságáért és nagyságáért.

Ennek a nemes összhangnak bölcs megóvása teszi emlékezetessé a történelemben VII. Edvárd király nevét. Nem hódított tartományokat, de meghódított annál sokkal becsesebbet: alattvalói százmillióinak szívét. S szebb egy királyi

Modern butorok ■ LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A jöttment.

Irtá: Helvey Lajos.

Verebest, ezt a módos dunántúli falut, jékedvben teremtette az Uristen. Manap már kevés hozzáfogható helysége van szép Magyarországnak. A határa nagy, a földjei, szőlői jól teremnek, az eideje sincsen haszon nélkül. Bora, buzája, meleg tűzhelye, békessége, meg van minden háznak. A vörös szocializmus — jó órában legyen mondva — még mindig ismeretlen a faluban. Cselédsorú, zsellérember, máról holnapra dolgozó napszámos alig akad Verebesen. Szolgaleányokon, cselédlánnyokon kívül a szegényesebb verebesi ember csak akkor jár el napszámba a gazdagabbhoz, ha már a maga földjét megmunkálta.

A kivándorlás láza Verebest nem bántja. Volt ugyan valamelyes népmozgalom a faluban harminc-negyven esztendővel ezelőtt, még

a legelőelosztás idején, hanem az másmilyen dolog volt. Akkor mindössze az történt, hogy a falu megszabadult lakosságának értéktelen elemétől, a rácok egy jó részétől. Verebest ugyanis magyarok, svábok és rácok lakják. A rácok az első telepítés idején túlnyomó számban voltak, a svábok kevesen, a magyarok meg csak jóval későbbben származtak át a faluba valahonnan a szomszéd megyéből. A rácoké volt az elsőség lélekszámban is, nyelvben is, ami fő, vagyonban is.

Mindez azonban csak addig tartott, amíg megvolt a szabad legelő — vele együtt a szabad lopás és szabad garázdálkodás. Mihelyst a legelő felaprózták, a rácok sem tútyórészhetek, nem heverészhetek tovább a legelésző birkanyájuk mellett dologtalanul naphosszat, a svábok kiráncigálták alóluk a földet, s kilicizálták őket és a lésta pásztornép egy jókora része Szlavóniának vette útját, ahol még valameddig nomádskodhatott. Így aztán vezetőszerephez jutottak az egészséges gazdasági érzékű svábok, vagyont szereztek a magyarok is, és dolgozni, dicséretes versenyre kelni kezdtek

a visszamaradt rácok, akik ebben az üdvös konkurenciában egészen megjavultak.

Ez volt a verebesi kivándorlás, amely ilyenformán csak haszonnal járt a falura...

A mai értelemben vett kivándorlásról azonban szó sem volt soha Verebesen. Egyelőre nem is lesz. Aminthogy bevándorlás sem lesz. Verebes e tekintetben annyira zárkózott, mint valami ó-angol kastély. Országútja nincsen, de nem is kell neki, mert a jövő-menő idegeneket a falujában nem szívesen látja. Ugy okoskodnak a verebesiek — és néha van is benne valami igazság — hogy az átfutó, jövevény nép ritkán hoz jót egy falura. Ezért van aztán, hogy ha véletlenül akad ilyen s megakarna telepedni a faluban, a bennszülöttek kinézik maguk közül.

Teszik ezt mai napig és mindenkinek, aki megütözik ezen a merev magatartáson s azt szükkeblűnek, vaskalaposnak mondja, elbeszéli a Rosengarten Frigyes esetét...

— Ki volt Rosengarten Frigyes?

Ezt kérdi persze a hallgatóság attól, aki a históriát éppen felálalja és kérdi nemkisebb

SAVOY

NAGYSZÁLLODA

Budapest,
 VIII. József-körut 16.
 A Nemzeti Színház
 közvetlenközelében

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és meleg víz minden szobában.
 Szobák 3 koronától feljebb.
ELSŐRANGU ÉTT-REM.

siron egy őszinte könny, mint száz megölt ország megtépett lobogója.

*

A király halálos ágya körül.

London, május 7. Hivatalos jelentés szerint, melyet éjjel 11 óra 50 perckor adtak ki, a király 11 óra 45 perckor — a királyné, a walesi herceg, a walesi hercegnő, Lujza trónörökösne, Fife herceg, Viktoria hercegnő és Argyil hercegnő jelenlétében — jobblétre szenderült.

London, május 7. A király elhalálozásakor a királyi pár gyermekei közül csak a norvég királyné nem volt jelen. Táviratot küldött, a melyben bejelentette, hogy azonnal elutazik. Valószínűleg vasárnap érkezik ide.

Látogatásai Magyarországon.

Magyarországon több ízben megfordult. Budapesten három ízben volt; 1882-ben, 1885-ben és 1887-ben. Különösen hosszú időt töltött Budapesten 1885-ben, amikor az első országos kiállítás volt. Bécsből hajón jött Budapestre, ahol rendkívül nagy fogadtatásban volt része. Ugyanakkor ellátogatott Budapestre Vilmos porosz herceg is, a mostani német császár. Edward gyakorta fellátogatott a Nemzeti Kaszinóba, ahol szívesen elmulatozott. Budapesten gróf Károlyi István, az ország első gavallérja kalauzolta Edwardot, aki sokszor emlékezett vissza a magyar fővárosban eltöltött napokra. Ezeket kívül többször megfordult Magyarországon, amikor még Rudolf trónörökös élt s ilyenkor vadászattal töltötte s el vendégeskedés napjait.

A parlament összehívása.

London, május 7. A király halála szükségessé teszi, hogy az e hó 26-ig elnapolt parlament mielőbb automatikusan, külön egybehívás nélkül összejön. A speaker e pillanatban fivérének, Lowther konstantinápolyi nagykövetségénél időzik. Visszatérését a legközelebbi napokra várják.

Az új király.

Az angol király legidősebb fia, Clarence herceg, 1892 januárjában vőlegény korában

meghalt Teck hercegnővel járt jegyben. Az esküvő is ki volt már tűzve, amikor az angol trón várományosát a halál utólérté. *György Frigyes Albert* yorki herceg. Eduard második szülött fia lett ennekfolytán az angol trónörökös. A trónörökösnek királyiá váló proklamálása ma vagy holnap fog megtörténni. Az új angol király 1865-ben született, tehát most negyvenöt éves. 1893-ban nőt vett elhunyt fivérének menyasszonyát, Teck Mary Viktoria hercegnőt, aki anyagi ágon rokonságban van a magyar Rédey-grófi családdal. Hat gyermekük van: a 16 éves Edvárd Albert, a 14 éves Albert Frigyes, a 13 éves Viktória Alexanora, a 10 éves Henrik, a 7 éves György és az 5 éves János.

György király walesi herceg korában 1904-ben feleségével Bécsben bemutatkozott királyunknak. Ismeretségben van *Ferenc Ferdinánddal*, akinek neubergi birtokán hosszabb ideig vadászott.

A magyar kormány részvéte.

Khuen Héderváry Károly miniszterelnök Edward király elhunytá alkalmából a magyar kormány nevében Sir Cartwright bécsi angol nagykövetséghez a következő részvététáviratot intézte:

„Mély megilletődéssel értesültem azon gyászos, szomorú csapásról, mely az Önök nemzetét világszerte mélyen tisztelt, nemes uralkodójuk elhunytával érte. Engedje meg Nagyméltóságod, hogy a magyar királyi kormány nevében őszintén érzett, legbensőbb részvétemnek kifejezést adjak. Midőn meleg részvétünknek kormányárát leendő tolmácsolását kérem, legyen Excellenciád meggyőződve arról, hogy a magyar nemzet őszintén érzett kegyelettel megőrizni VII. Edward angol király emlékét, aki életében annyi tanujelét adta Magyarországnak és a magyar nemzet iránt érzett őszinte rokonszenvének. *Khuen-Héderváry Károly* gróf miniszterelnök.”

A király sir.

Bécs, május 7. Királyunk mint mindig, ma is korán reggel, fél hatkor kelt fel. A kabinetiroda szolgálattelvő titkára, a kinek ma reggel

először kellett a királyhoz belépni, magával vitte a gyászírt hozó londoni táviratot és a reggeli bécsi lapokat. A király egy pillantást vetett az elébe tartott táviratra és felkérte a titkárt, hogy azonnal hagyja el a szobát.

A király arcán e pillanatban mély megindulás látszott.

Nemsokára ezután jelentkezett kihallgatásra gróf Aerenthal külügyminiszter, aki tegnap óta szintén Schönbrunnban lakik. A külügyminiszter rövid audienciáján tudatta a királylyal a hozzá érkezett híreket és átvette a király diszpozíciót a részvétnyilatkozatokra és a temetésen való képviseltetésre vonatkozólag.

Ferenc Ferdinánd a temetésén.

Bécs, május 7. Edvárd király temetésén Ferenc József képviselőjében valószínűleg *Ferenc Ferdinánd* trónörökös fog megjelenni, hacsak egészségi állapota megengedi a Londonba való utazást. Ha ez nem volna lehetséges, akkor *Lipót Szalvátor* vagy *Frigyes* főherceg fogja képviselni a királyt.

Ferenc Ferdinánd az utóbbi években került közelebbi ismeretségbe Edvárd királylyal és elég rövid idő alatt jó barátság fejlődött ki közöttük. Ezért valószínű, hogy a trónörökös maga fogja kifejezni azt az óhaját a király előtt, hogy a temetésen ő jelenjék meg.

A bécsi angol nagykövetség gyásza.

Bécs, május 7. A Metternich-utcai brit nagykövetség palotája gyászpompát öltött. A homlokzaton félárbólórcról leng az angol lobogó, a lépcsőcsarnokban gyászruhás szolgasereg sűrűg.

A hajporos, fehér parókás portás hajlongva fogadja az érkezőket. Egymásután jönnek kondoleálni a diplomaták, a főhercegek

Uri ruhákat angol szövetekből elismert modern szabásban **Dragánnál** Nagy Sándor-utca Telefon szám 981.

nyomatékkal, mintha azt kérdeznék, hogy ki volt Nagy Károly? . . .

Nos, ez a Rosengarten nevű német, aki valamikor pincér lehetett-Poroszországból vetődött Magyarországra. Itt borágens lett belőle aki mesterségéből folyólag sokat járt-kelt erre-arra s lassan-lassan egyre vakmerőbben kezdett szélhámoskodni.

Egyszer valahogy Szentignácra vetődött. Nagy uradalmi pincék voltak itt s a borpancsoló az urasági borokból akart venni a cége számára.

Szüretidő volt éppen s valami iparosmulatság esett a „Sült ponty“-korcsmában. Erre a mulatságra a németet is meghívták. El is ment. Jó megjelenésű, magas, szálás, vállas férfi volt. A táncot is igen ügyesen járta, még a csárdással is megpróbálkozott. A lányok szeme meg-megakadt rajta és mert szüntelenül táncolt, csakhamar a legnépszerűbb táncosa lett a mulatságnak.

Rosengarten annyi magyarul, hogy rózsás kert. De úgy is lett nemsokára, hogy valahány szép virága, rózsája volt annak a mulató szál-

lának, valamennyi mind ott hajladozott, ringadozott a szőkehajszu porosz körül . . .

Szentignác nem messze esik Verebestől. Mindössze háromfertály óra járás. A mulatságon tehát a verebesi korcsmárosné is megjelent.

Csinos, fiatal özvegy volt. Szekerce Pál, az ura, amíg élt, eleget féltette a kissé szele-verti, könnyűvérű, szép menyecskét. A vérmes, izmos korcsmárost valami három esztendővel a szüreti mulatság előtt elvitte egy erős tüdőgyulladás — és Boriska asszony egyedül, támasznélkül, szabadjára maradt.

De nem élt vissza a szabadságával. Legelőbb otthon, a maga szigorú gondolkozásu falujában nem. Még a korcsmában is ritkán fordult meg, pedig ott sokszor szükség lett volna rá, hiszen az apja, aki az üzletet az ura halála után vezette, alig győzte a sok munkát. Nem. Otthon nagyon vigyázott magára. A szomszéd falvakba azonban szívesen eljárhatott alkalom adtán s ott aztán jól kimulatta magát.

Igy került a szentignáci mulatságra is, így hozta össze a sors a csécsap porossal is tánc

közben. Ugy éjtél tájban a német már egyre kevesebbet táncolt a szentignáci lányokkal s egyre többet forgóldott a szép asszony körül, akivel aztán világos virradtig mulattak együtt.

Rosengarten csakhamar kitudakolta Boriska kedvező vagyoni viszonyait s egyszerűen Verebesen temett. A menyecske apjához holmi üzleti ürüggyel fért hozzá. A szép özvegy meg alig várta már, hogy a daliás idegent, akinek jöttéről titokban jó előre értesült, újra lássa. Az ágens behizelegte magát s egyre rövidebb időközökben jelent meg a korcsmároséknál. A falu ráncba szedte a homlokát és suttogni kezdett. A menyecske fülig bele szeretett az udvarlójába, akire azonban, ők maguk sem tudták miért, nem jó szemmel néztek a parasztok. Ha úgy megjelent köztük az ivóban s a kedvüket kereste, a magyarok is, a svábok is, a rácok is bizonyos őszöntszerű idegenkedéssel huzódott el mellőle.

Nemcsak a nép volt vele így, az urak is. — Ki ez az ember, mit keres folyton a faluban?

Legjobb férfi fehérneműek legolcsóbban

Szintartó angol zefir ing (méret után is) 1.95, 2.50

„ „ „ „ visszahajtó gallérral 1.25, 1.75

Puha elejű pique ing 1.10, 1.50

Tartós köper alsó nadrág, fűzős vagy gombos 55, 75

Aruház a „Gólyához“ **Gutfried Testvérek**

Szent László-tér.

Holdas templom mellett.

udvarmesterei, szárnysegédei, a kormány képviselői.

Sir Cartwright nagykövet reggel 6 óra óta talpon van, miután éjjel le sem feküdt. Éjfélkor jelentette Ferenc József királynak a londoni gyászhirot és azóta intézkedik.

Várja a király részvétlátogatását.

Déli 12 órakor érkezett Ferenc József király a nagykövetség palotájába, Sir Cartwright a lépcsők alján fogadta és fölvezette az első emeleti díszterembe. Csak néhány percig maradt ő felsége és aztán a nagykövet az udvari hintóhoz kísérte. A király kiment Schönbrunnba. Látszott rajta, hogy mélyen meg van rendülve.

A katolikus autonómia. A kassai autonóm kath. kör gyűlése dr Takács Menyhért jászvári prépost prelátnak indítványára kimondta, hogy eláll a kormány elé a kath. autonómia megvalósítása érdekében tervezett 1000 tagu deputáció küldéséről, mert Zichy kultuszminisztertől biztos értesülést nyert, hogy a kath. autonómiáról szóló törvényjavaslat már teljesen kész és mihely az országgyűlés összejön, a képviselőház fogja terjeszteni azt.

A választások kiírása. A király tegnap aláírta az országgyűlés összehívására vonatkozó királyi kéziratot, mely a parlamentet június huszonegyedikére hívja össze. Az összehívás publikálása azonban egy kis halasztást szenvedett, mert a miniszterelnök még nem írta alá valamennyi példányát annak a körrendeletnek, amellyel belügyminiszteri minőségben elrendeli a választásokat s ezek idejéül a június elsejétől tizedikéig terjedő tíz napot állapítja meg. Khuen tegnap délelőtt azzal foglalkozott, hogy sürgősen aláírja ezeket az aktákat, amelyeket még tegnap expedáltak valamennyi törvényhatóság és önálló képviselőválasztójoggal felruházott város első tisztvis-

előjének kihirdetés végett. A rendeletek szétküldése után holnap jelenik meg a hivatalos lapban az országgyűlés összehívására vonatkozó királyi kézirat a belügyminiszteri körrendelettel együtt.

Választási mozgalmak.

Felekezeti türelmetlenség, mint kortes eszköz.

A bárándi választókerületben a korteskedés eddig a szokásos, többé-kevésbé sikerült vagy szellemes fogások között folyt. Egy-két napig elragódott a választók serege e kortesfogásokon, azután napirendre tért fölöttük. A helyzet most megváltozott. Megváltozott azért, mert — sajnos! — éppen a Kossuth-párti választók és a felekezeti türelmetlenséget a megsüketülésig hangoztató reformátusok dobták bele a választási előkészületekbe a felekezeti szempontot. Minden kommentár nélkül közöljük a bárándi választókerület függetlenségi pártjának Bárádon tartott *gyűlésnek jegyzőkönyvéből*, melyet a pártelnök saját kezű aláírásával ellátott ma küldött meg az összes községeknek, szószerint a következőket:

»Pártelnök indítványára kimondja a közgyűlés, hogy . . . nem pártolja Buday urat azért, mert *exponált katolikus*. . . A mi egyszerű eszünkkel úgy értjük ezt, hogy az, aki kiteszi magát a saját felekezete mellett, az nem jó, hanem elfogult katolikus; az képes a maga felekezetével jogokat, előnyöket biztosítani; képes a maga hitsorsosait segíteni, a más felekezetektől a segítő kezét megtagadni, képes a vallássegénylőség rovasára a maga felekezetét előre, a másét hátra tolni, mi által a felekezetek között levő kívánatos békét és egyetértést vesz-

lyezteti. Mi a Buday ur jelölését politikai tapintatlanságnak tartjuk, mert mi reformátusok a kerület igen nagy részét tesszük. Elég *nemzeti szerencsétlenség* az hogy a parlamentben »néppárt« név alatt egy párt felekezeti politikát csinál.

A politikai szemérmatlenségnek ekkora fokát nem lehet szó nélkül tűrni. A felekezeti politikát elítéli, ha ezt e néppárt csinálja — persze dicső hazafias hőstett. De ugyan akkor református politikát üzni. Kossuth cégér alatt, — talán még sem erkölcsös vagy tisztességes dolog. Hogy ezek után a katolikus választók ennek a specialis református 48-soknak bucsut mondanak, nem kell bővebben indokolni.

Huszonöt esztendő határkövénel.

A Biharmegyei Népművelési Egyesület immár 25 esztendeje végzi azt a nemzetmentő munkát, amelyre e nemzeti esztendő ellemekkel telt vármegye közönségének oly fölöttébb nagy szüksége van. Csöndben, zajtalanul dolgozott egy negyedszázadon keresztül s most, hogy a 25 éves évforduló határkövénel pihenőre áll, nem a fáradság, de nem is saját tömjenezése miatt teszi, hanem csupán azért, hogy bemutassa: ime ezeket cselekedtem — itélkezzék! S ha úgy találjátok, hogy ennek a munkáságnak van valamelyes látható eredménye s hogy ezt a munkát érdemes tovább is folytatni, akkor ne dicsérjétek dicső szóval az én dolgomat, hanem jöjjetek a munkába dolgozni velem. Sok a végezni való; szükségem van sok kéznek, mindnyájatok kezének a munkásságára, mindnyájatok lelkének az erősségére és mindnyájatok szívének a nemességére.

Ne legyen ebben a vármegyében más gondolat, mint az, amely a tudást és műveltséget általánosítani óhajtja, hogy közös vagyona le-

Az özvegy menyecske apja már egyszer már azon a ponton volt hogy amugy udvariasan kitessékeli a neki is kellemetlen vendéget. A leánya azonban amikor az apja szándékának neszét vette, nagy zene-bonát csapott, hogy így-ugy, ő inkább elemésztí magát.

Erre a meggondolatlan beszédre aztán mást gondolt az apa. Kérdőre vonta a németet: tulajdonképen mi a szándéka?

Rosengarten mintha csak ezt várta volna. Émelyegni kezdett az ő nagy szerelméről s megkérte az özvegy kezét.

Az eljegyzés megvolt nagy parádéval. A paphoz is elmentek iratkozni. Még akkor a jegyzőhöz nem kellett, mert ez a história még a régi rend idejében történt.

A német kiöltözött, keztyűsen, kemény kalapban, gondosan kivastalt ruhában állt a pap elé. Hanem azért mégis baj volt az iratkozással. A vőlegény írásai nem voltak rendben. Nem tűnt ki belőlük, hogy csakugyan legényember-e még. Pedig az ilyen messziről elszármazott emberről nem lehet csak úgy, minden szép szónak bitelt adni.

A pap, szókimondó magyar ember, akinek különben sem volt kedvére való az idegen, ki sem akarta őket hirdetni. De aztán megsajnálta a menyasszony apját, s bele egyezett a hirdetésbe.

A vőlegény sértődötten tiltakozott. Hogy

lehet már vele így elbánni. Nem világcsaló ő! Majd itt lesznek az írásai, majd kitetszik az ő igazsága.

— Kívánom is, hogy így legyen — mondta a pap — különben baj lesz a dolgból . . .

Amint hogy az is lett.

A hárm hirdetés a szószékről megtörtént. Már az esküvő napját is kitűzték a menyasszony házában, a vőlegény sokat járt-kelt, utazott erre-arra, levele is érkezett a postán bőven a faluba, csak éppen a fránya irás maradt el mindig.

Már egy párszor megtordult Rosengarten a parókián, már egynéhányszor megkérdezte a papot, hogy szereti-e a rajnai borokat, vagy talán inkább a francia bort kedveli, mert olyanul akar neki szolgálni a lakodalmon, amilyet legjobban szeret.

— Nem arról van most szó, atyafi, — felelte ilyenkor a pap, — hanem arról, hogy mikor is kerül meg hát az irása.

Igy érkezett el az esküvő napja. Minden elkészült a lakodalmas háznál. Terítve voltak az asztalok, ünnepőbe öltözött vendégek kezdtek gyülekezni, hogy a templomba induljanak. Egyszer csak oda került közibük valahonnan a harangozó.

A pap hívatta az örömapát, meg a vőlegényt fontos beszédre. El is mentek. Az

örömapa duzzogva, hogy most más dolga van, a vőlegény pattogva, hogy ez szemtelenség.

A java csak ezután következett. A pap kerekén kijelentette, hogy Rosengarten Frigyes közönséges csaló, akinek otthon hitese felesége s két gyermeke van Burkusországban, őket azonban már rég lerázta a nyakáról. Mindezt pedig a szülőföldjéről szerzett hivatalos iratokkal igazolta a pap.

— Ez a hitvány ember nem akarta kezembe adni az írásait, hát beszeréztem magam, hogy megkiméljem a menyasszony érdemes családját a további botrányoktól . . . Éppen most hozta meg a postát a legény Szentignácról, itt van ni!

Figyelmeztettem én magukat előre, óvakodjanak ettől a jöttment embertől. De maguknak, különösen az özvegy menyecskének hasztalan volt a szép szó. Ha még sváb lány lett volna, nem csodálnám, hogy ehhez a nagycsontu némethez huzódott. De, hogy magyar menyecske léteire ennyire belehábordott, azt csak a kurta asszonyi eszének tudhatom be . . .

A dorgáló beszédnek ezt a második felét Rosengarten már nem hallotta. Mikor az irások napvilágra kerültek, kerekelt oldott.

Az örömapa szívéből hamarosan elpárol-

Tisztelettel

WÉBER TESTVÉREK
Nagyvárad. Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármás pénzszekevény eladó.

ÉRTTSÍTÉS!

: Üzletünk átalakítása végett az összes

áruinkat, ugymint: blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,

gyermek ruhák

s egyéb cikkekét e hó végéig

minden elfogadható árban áru-

sitjuk.

gyen az e vármegye minden igaz fiának, ne legyen más érzés, mint amely a hazához hív és annak a boldogulását kívánja minden kívánságban s ne legyen más akarat, mint amely e célok megvalósításában egyetértő. Magyar és román, keresztény meg zsidó ne legyen más, csak ember, mikor a mi házunkban: a kultúra templomában áldozni akar. És akkor az elkövetkező 25 esztendő eredményesebb munkássága már előre biztosítva lesz!

*

Hogy mit cselekedett a Népművelési egyesület 25 esztendő alatt, azt most csak számokban mutathatjuk be, mert hiszen a számokból tud legtöbbet olvasni az, aki olvasni tud és olvasni akar! Adott:

Iskolai segélyekre	17286 K 65 fill.
Tanítók jutalmazására	13891 > 84 >
Szegény gyermekek segélyezésére	10170 > 05 >
Tanszermuzeum segítségére	7800 6 — >
Egyleti Közlöny kiadása	22097 > 98 >
Levelezés, nyomtatványok	1776 > 15 >
Egyleti helyiség fűtése, világítása	3847 > 02 >
Titkári és szerkesztői tiszteltettségére	7300 > — >
Pénztárkezelésért	5650 > — >
Szolgálati fizetésére	2922 > 96 >
Vegyességek	4984 > 20 >
Takarékbetétekre s kölcsöntörlesztésre	14390 > 90 >
Pénzkészlet	17695 > 52 >
Összesen:	129753 K 33 fill.

Ezek a számok bizonyítják, hogy az egyesület különösen sokat tett a tanítók érdekében. Igaz: elmúlt az az idő, amikor mindenki lenézte a tanítókat, ma más időkben élünk, más csillagok járnak, de nem is olyan régen még a lenézés és mellőzés volt az uralkodó planéta. S akiket más lenézett, azokat a Népművelési egyesület már akkor is magához emelte, nagy áldozatok árán önköltségén újraszervezte ad a tanítók kezébe s mindenféle elismertetés nélkül a rendes tagok jogait

gott az öröm és csak arra kérte a papot, legalább meztse ki valamely a násznép előtt. A pap erre nem vállalkozott.

— En bizony nem himezek-hámozok senki kedvéért. Aki mit főzött egye meg! Még utóbb elfutna ott is a méreg s többet ártanék, mit használnék. Kérje meg a jegyző urat. Az még fiatal ember, csöndes természetű, majd az szépen eligazítja a dolgot a vendégekkel... Ugy is lett.

A lakodalmaszónak, amikor megtudták, hányat ütött az óra, nem volt kedvük szüveget törtülni, a sok jó ételt-italt mind ott hagyták s elszéledtek.

A menyasszony siránkozott s a kezeit tördelte, az arca majd elégett a szégyen t zétől.

De nemcsak ez a tűz gyulladt ki, aznap Verebesen. Késő éjjel lángba borult a korcsmáros pajtája is s az istállóval együtt porrá égett. Jó szerencse még, hogy szélcsend volt s a faluban egyéb kár nem esett.

A tűz gyújtogatásból támadt. Hogy ki volt a gyújtogató, maig sem derült ki. Tudott dolgot azonban, hogy a tűz után, hajnalban a porost látták a szentignáci vasut fele vivő uton, amint dult ábrázattal, sebes léptekkel iparkodott előre.

Senki se kereste, hova lett. Hír sem hallatszott róla többé...

Ez a Rosengarten Frigyes esete. Ezért nem türük meg a jövevény-embert Verebesen.

biztosítja az egyesületi életben minden megyebeli tanító számára, aki az elnökségnél működő tagul jelentkezik. A tanítóknak ha nem is volt háládatlan e derék egyesülettel szemben, még nem rótták le kötelezettségét egészen, de ismeri a kötelezettségét és aki a háládatosság erényét csepegteti nap-nap után a fogékony gyermeki lélekbe, az maga nem lehet háládatlan. Most, hogy az egyesület ünnepre készül: a tanítóknak is az egyesülettel ünnepel, a vármegyei tanító egyesület elnöke lesz a díszgyűlésen a tanítók köszönetének és hálájának tolmácsolója.

A jubileum alkalmából ma vasárnap d. e. 11 órakor a megyeház nagytermében díszgyűlés lesz, melyet Vasady Lajos nyit meg s Kovács J. János ismerteti az egyet 25 éves működését. Gyűlés után közbejött lesz a Pannoniában, egy teniték ára 5 korona.

A jubiláris ünnepségre több kultur egyesület képviselőt küld, sőt mint értesülünk a válás- és közoktatásügyi miniszter is, akit Vasady Lajos alelnök személyesen hívott meg, nagyon kedvesen veite a megemlékezést, a meghívást és kijelentette, hogy a jubiláris gyűlésen képviseltetni fogja magát.

UJDONSÁGOK.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyén.

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tisztségviselőkkel együtt alig jelent meg negyven bizottsági tag.

A közgyűlésnek két tárgya volt és pedig az Andrássy Szilágyi-féle és Butter János-féle katonai nevelő intézet egy-egy helyének betöltése és a Rednik Gábor vaskóhi főszolgabíró nyugdíjazás iránti kérelme.

Az első tárgyban mivel pályázat nem érkezett be a vármegye annak betöltését a miniszteriumra bízta.

A másik tárgynak már volt valamilyen érdekessége, Rednik Gábor tudvalevőleg azért vonul nyugdíjba, mert képviselőnek lép fel a belényesi kerületben. A törvények pedig úgy intézkednek, hogy a köztisztviselő legalább is hathatón a választások előtt köteles megválni állásától, ha képviselőnek akar fellépni. A jelen esetben azonban már a hat hét sem telik ki s így Rednik azon kérelmét, hogy május 15-től kezdődőleg nyugdíjazás oda módosították, hogy nem 15-től hanem május 6-tól kezdődőleg nyugdíjazás.

Rednik Gábor 29 éve áll a vármegye szolgálatában és mint főszolgabíró mindenkori nagy szolgálatokat tett a vármegyének. A közgyűlés részére évi 3432 korona nyugdíjat állapított meg.

A rendkívüli közgyűlés, melyen Miskolczy Ferenc távollétében Keszthelyi Zoltán elnököt 10 órakor kezdődött és egyneked 11 kor már véget ért.

* **A király Budapesten.** Bécsből jelenti tudósítónk, hogy ő Felsőge elhátározása szerint e hó 11-én szerdán délután 3 órakor indul Bécsből Budapestre. Budapestre este 7 óra 30 perckor érkezik a király. Az uralkodó intézkedésére a pályaudvaron semmi féle hivatalos fogadtatás nem lesz.

* **A városi tanács és a Tanítók Háza.** A biharmegyei és nagyváradi tanítók egyesü-

lete a tanítók gyermekei és árvái részére Tanítók háza szándékozik építeni Nagyváradon s erre a célra ingyen telket kért a várostól, amint a többi városokban is készséggel adott a város ilyen célra ingyen területet. A városi tanács ki is jelölt a tanítók háza részére megfelelő helyet a Rulikovszky uti telkek közül, azonban most, hogy az árverésen ezekért a telkekért magas összegeket ajánlottak meg az árverező, a tanács nem hajlandó a tanítóegyesületnek átengedni a megjelölt telkeket. A csütörtöki közgyűlésen, amikor a házhelyek árveréséről jelentést tesz, javasolja a törvényhatóságnak, hogy utasítsák a városi tanácsot, miszerint gondoskodjék a Tanítók háza részére más alkalmas területről s ha ilyen nem találna, anyagi támogatásban részesítse az egyesületet az árvaház létesítésénél. Majd meglátjuk, miként jár el a tanács ez ügyben, azt már is meglehet állapítani, hogy a városi tanács mostohán gondolkozik ebben a kérdésben.

* **Jókai-utca megnyitása.** Pár évvel ezelőtt létesítették a régi kör. kath. püspöki kert helyén. Azóta az új utca szépen kiépült, de hátrányosnak találják az ottani háztulajdonosok, hogy az utca egyik végén el van zárva, szóval zsákutca. Ezek óta sürgetik annak megnyitását a Szabadság-utca. városi tanács elő is készítette az ügyet, hogy bevigye a csütörtöki közgyűlésbe, azonban tegnap a tárgyalások során kiúnt, hogy az utcanyitás ügy, amint az érdekelték kívánnák, mintegy 200.000 koronába kerülne, ennyi pénz pedig nem áldozhat most a város erre az utcanyitásra, amely különben sem képez közszükségletet. Így az utca megnyitását nem is javasolja a tanács.

* **A Tisza Kálmán-téri iskola építése.** Nagyvárad város tanácsa különös módon jár el az iskolák építésénél. Azt mindenki tudja, hogy télen nem lehet jól építkezni, mert az veszélyeztetett az épület szilárdságát, teljesen új, még kellőképpen ki sem száradt lakásba pedig csak az egészség kockázatásával lehet beköltözni, Magánember azonban mindezeket megieheti a saját veszélyére és kárára, a városnak azonban ilyet elkövetni nem szabad. Ennek dacára a széles-utcai iskolát télen építette a város, most meg azt akarja, hogy a Tisza Kálmán-téren még ez évi október hónapra építsék fel az elemi leányiskolát s bővítsék ki a polgári leányiskola céljaira a régi városházát. Ezen építkezésekre már beérkeztek a pályázatok. A legelőnyösebb vállalkozó Rendes Vilmos október 15-re hajlandó az új iskolát felépíteni. A városi tanács tegnapi ülésén éppen Hlatky Endre főispán adott kifejezést aggályának, hogy ha akkor kész is lesz az iskola, szabad e közegészségügyi tekintetektől abba a zsenge gyermekeket beereszteni. Ennek a kérdésnek a súlyát a városi tanács is érezte, amikor arra tértek át, hogy amikor az árlejtés eredményét bejelentik, javasolják, hogy új árlejtést hirdessen a törvényhatóság és pedig akként, hogy az új iskola a jövő év május vagy szeptember havára legyen kész. Ez helyesebb is, mert az valóságos merénylet volna az apré, zsenge szervezetű gyermekekkel szemben, hogy teljesen új, nedves épületbe kényszerítenek. Azt hisszük, hogy maguk a szülők tiltakoznának ez ellen, gyermekeik testi épsége érdekében.

A Berger Paula utóda cég értesítése.

Nagyságos asszonyom!

Párisi és bécsi elegáns modellekkel berendezett női kalap áruhaza Szent János-utca 1. szám, ugyanott, a hol eddig volt, abban az épületben található.

Tisztelettel

Berger Paula utóda
női kalap divatterem
Szent János-utca 1. szám alatt.
Kérem a cégre figyelni.

* **Választások a városnál.** A csütörtöki városi közgyűlés ismét a választások jegyében indul meg. Választásra kerül egy tisztiorvos, egy I. és egy II. osztályu rendőrbiztosi és esetleg a választás által megüresedő irnoki állás. A pályázati határidő tegnap járt le. Pályázó van elég minden állásra. A tiszti orvosi állásra pályáztak: dr. Altmann Jakab, dr. Popovics Miklós, dr. Matolay Károly és dr. Berkovics René; az I. oszt. rendőrbiztosi állásra Kemény Ignác és Réz Bertalan II. oszt. rendőrbiztosok; a II. oszt. rendőrbiztosi állásra Bodó László, lovag Pelkrimovszky Aladár aradi rendőr irnok (az I. oszt. biztosi állásra is), Schödl Fiala Adolf, Nagy Lajos, Hillinger József, Májercsik Ferenc, Magyar Ferenc, Szűcs János, ifj. Molnár István, Mihályi Lajos, az irnoki állásra Komolcsák Antal. A tiszti orvosi állásra különösen dr. Popovics Miklósnak és dr. Altmann Jakabnak van nagy pártja. Az I. oszt. rendőrbiztosi állásnál úgy Kemény Ignácnak, mint Réz Bertalan nagyszámu szavazatot nyerne, bármelyik kerül ki győztesen, jól megérdemelt elismerését nyilvánítja a törvényhatósági-bizottság. A másodosztályu rendőrbiztosi állásra valószínűleg Bodó László lesz megválasztva, aki úgy magasabb képesítése által, mint rátermettségénél fogva kiválik a pályázók közül s megválasztása által csak nyerne a rendőrtisztikarunk. Eddigi működésével telebbvalóinak elismerését érdemelte ki.

* **A Kórház-utca rendezése.** A városi szépészeti bizottság véleménye alapján a városi főmérnök tervezetet dolgozott ki, melynek alapján a jelenlegi kórház-utcai vonalat egyenesre csinálnák. A tervezetet, tekintettel arra, hogy abban leginkább Biharvármegye van érdekelve, beterjesztették az alispánhoz, aki a kulturmérnöki hivatalnak adta ki véleményezés végett a tervet. A kulturmérnöki hivatal most terjesztette be véleményét, amelyben a kulturmérnökség határozottan ellenzi a kijelölt utcavonal elkészítését. A tervezet vonalban ugyanis a kisajátításra felvett 1050 négyszögöl terület az új kórház telkének épen a sík területéből vennék el s így egy pavillon helyét foglalná el, ami pedig nagy veszteséget jelent az új kórházra, melynek területe nagyobbrészt dombos. Eltekintve ettől különben is a tervezett utcavonalba olyan épületek esnek bele, melyeknek lebontásáról legalább 100 év múlva lehet szó, addig pedig a város nem fog áldozni óriási összeget a közbeeső házak kisajátítására.

* **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Schwoy Kálmán székelyhídi kir. járásbírói irnokot a nagyváradi kir. törvényszékhez helyezte át.

* **Baleset a városi jéggyár építésénél.** Súlyos kimenetelű baleset történt tegnap reggel a sertésvásártéren épülő városi jéggyár építésénél. A nagy esőzések következtében ugyanis a készülő vasbeton menyezetet tartó állvány a földbe süppedt, minek folytán az egész menyezet leomlott és 4 munkást maga alá temetett. Szerencsére a munkások közül egy sem halt meg, csupán súlyosabb természetű sérüléseket szenvedtek. Az esetről tudósításunk a következő: Tegnap reggel fél nyolc órakor tömeges emberhalálról értesítették a mentőket. A mentők nagy apparatussal vonultak ki az épülő városi jéggyárhoz, de szerencsére emberhalálról szó sem volt, csupán 4 munkás sebesült meg, akik közül egy a maga lábán már akkor haza is ment a laká-

sára. A megsebesült munkások a következők: Kocsis József, Vékony Sándor. Kelemen János és Várad Mihály. Az esetről azonnal értesítették a kir. ügyészséget, amely délután 3 órakor helyszin szemle tartását rendelte el. Jelen voltak a helyszini szemlén dr. Bazala Béla vizsgálóbíró, dr. Szolnok Jenő, kir. ügyész, a rendőrség részéről Eleméry Ferenc t. főkapitány. Szakértőül a vizsgálóbíró Sztarill Ferencet alkalmazta, míg a vállalkozó cég részéről, mint ellenőrző szakértő Rimánóczy Kálmán működött közre. A szakértők alapos vizsgálat után kijelentették, hogy 14 nap múlva írásban fogják véleményüket beterjeszteni. Hozzávetőleg azonban már most is megállapítottnak vehető, hogy a katasztrófát a nagy esőzések folytán beállott talajszüppedés okozta. Ugyanezt adja elő az építésnél alkalmazva levő Major József pallér is. A rendőrség gondoskodott új alátámasztásokról és így az építésben a baleset nagyobb késedelmet nem fog okozni.

* **Pályadíjas váradi fiú.** Az országban érettségét tett összes ifjak között minden évben versenyt tartanak Budapesten, hogy ki készíti el közülök a legjobb magyar dolgozatot. A múlt év őszén is volt ilyen verseny, melynek eredményét most hirdette ki az egyetemi tanárok álló bíráló bizottság. Az első díjat városunk szülöttje Kappel Gyula, helybeli állami főreáliskolai tanár fia nyerte el. A pályadíjat nyert tanuló, aki az ország összes érettségét tett ifjai elől vitte el a pálmát, jelenleg mint tanár jelölt a budapesti báró Eötvös József-kollegium tagja és a múlt év júniusában tett érettségi vizsgálatot a helybeli állami főreáliskolában.

* **A postások jutaléka.** Az ex-lexet nagyon megérik a posta hivatalok tisztviselői is, akik eddig rendszeresen kapták meg jutalékaikat. Az igaz, hogy a jelenlegi kormány kijelentette miszerint az ex-lex nem fogja alterálni a szokásos évi jutalékok folyósításában. azonban ez az ígéret ugylátszik csak pusztán ígéret volt, mert se hire, se hamva a jutalékoknak. A postások pedig, akik várva várták ezt a nagyon is megérdemelt pénzt, biztatják hitelezőiket napról-napra. Ugylátszik, hogy a jutalékok most másra kellene a kormánynak. Ja a választás az drága csemege. A postások pedig panaszkodhatnak, kesereghetnek, hiszen kaptak — ígéretet, csak az a baj, hogy ezt nem lehet aprópénzre felváltani.

* **Árlejtés kavics szállításra.** A város külső utaira szükséges kavics szállítására tegnap tartották meg az árlejtést a városnál. Egyetlen vállalkozó volt csak: Mihucz Lőrinc, aki a rostelt kavics köbméterét 3, 4 és 4 fél koronáért hajlandó szállítani, a kijelölt hely távolsága szerint.

* **Áradások a beéli járásban.** Tegnap már megirtuk, hogy a beéli járásban Bajka patak áttörte az utat s azt járhatatlanná tette. Most mint a hivatalos főszolgabírói jelentés szól nemcsak a Bajka hanem a Toöz patak is megáradt és Fuchs Izidor udvarát elmosta. Az áradások következtében a főszolgabíró 6 ház lakóit kilakoltatta. Több helyen óvintézkedéseket kellett foganatosítani. A patak eddig Beél mellett 300 méter utat tett tönkre.

* **A vízvezeték biztonsága.** Pár nappal ezelőtt részletesen foglalkoztunk azzal, hogy a város főmérnöke a vízvezetéknel minő nagyobb készítmények sürgős elkészítését kívánja. A városi tanács mint állandó választmány tegnap tárgyalta ezt a kérdést s hosszabb vita után abban állapodott meg, hogy oly irányu előterjesztést tesz a tanács a várost közgyűlés-

nek, miszerint egyelőre csak a kiegyenlítő cső elhelyezését javasolja a Nilgesz-telepen. továbbá a régi vízműnél a magas tartályhoz felvezető csövek betonaknába helyezését, mert itt a mai állapot állapot állandóan veszélyezteti a vízmű vizszolgáltató képességét. Ez a két munkála mintegy 70.000 koronába kerül.

* **Bimbóhullás.** Csávássy Gyulát, lapunk nyomdájának volt bérijét és nejét súlyos gyász érte. Szeretett fiacskája, az alig 4 éves Józsikának elhunytával. A kedves gyermeket szülei és tiz testvére siratja. Temetése ma, vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Szaniszló-utca 29. számú háztól.

* **Sok a postás.** Az évenként tartani szokott posta tanfolyamok az idén igen szigorú korlátok között lesznek megtartva. A postaigazgatóságok ugyanis annyira el vannak látva gyakornokokkal, hogy alig tudnak nekik helyet adni, úgy az idej tanfolyamot annyira megszorítják, hogy azon csakis a minden tekintetben kifogástalan jelentkezők vehetnek részt. Az idej tanfolyama már megtörténtek a jelentkezések még pedig igen szép számmal. Ez ideig a jelentkezők saját orvosokkal vizsgáltatták meg magukat s ennek a bizonyítványnak alapján fel is vették őket. Most azonban az igazgatóság külön orvossal is felülvizsgáltatta a jelentkezőket és közülük azokat, akiknek a legkisebb hibájuk volt olyan hibák, melyek máskor egyáltalán nem jöttek számításba, most vissza vetették őket. Az igazgatóságoknak eme szigorú intézkedése általános meglepetést keltett mindenféle, mert nagyon sok családnak a számítását hozta keresztül.

* **A gyermekkorház napi ápolási díja.** A Sztaroveszky alapítványi gyermekkorház zárszámát és költségvetését a városi tanács betervezti Nagyvárad város törvényhatóságának közgyűlése elé. A költségvetésben a napi ápolási költség 1 kor. 45 fillérben van megállapítva. Mivel azonban erre nézve a belügyminiszter jóváhagyása szükséges, a közgyűlés felterjeszti úgy a zárszámadást, mint a költségvetést a miniszterhez.

* **Népfürdő Nagyváradon.** A népfürdők létesítésének kérdése nem új már Nagyvárad város törvényhatósága előtt. A városi mérnöki hivatal már el is készítette a terveket. Két népfürdőt javasol és pedig az egyiket Körös-utca végén, a létesítendő munkásházak közelében, amely a harmadik vashidon át Olasziból is könnyen megközelíthető lesz és a másikat a Nagypiac-téren, a közraktár mellett levő mészipiacnál. Az olcsó kád és zuhanyfürdők egy emeletes épületekben lenne. Egy-egy fürdő 75.000 koronába, tehát a kettő 150.000 koronába kerülne. A városi tanács azt javasolja a törvényhatóságnak, hogy egyelőre csak egy népfürdőt létesítsen, még pedig a Nagypiac említett helyén. A tapasztalatok alapján határoznak azután később a Körös-utca végére tervezett népfürdő létesítése kérdésében.

* **Az esőzések áldozata.** Különös gyermekhalálról értesít bennünket cséhteleki tudósítónk. Tegnap délután Durnye Demeter 2 éves János nevű fia az udvaron játszadozott. Majo a kertke ment valamiért és ez okozta a halálát. A nagy esőzések folytán ugyanis a barázdában fél méter mély viz gyűlt össze, a melybe aztán a 2 éves magával tehetetlen fiúcska belefullt. A szülők rögtön észrevették a kis fiú eltűnését és azonnal keresésére indultak, de már későn érkeztek. Az esetről értesített a kir. ügyészség megindította a vizsgálatot, hogy nem terheli-e a szülőket gondatlanság.

* **Patkány invasió a vágóhídon.** Ez-
előtt mintegy 15 évvel jelentette írásban Rim-
ler Károly, mint akkori lökapitány, hogy a vá-
góhídi jégkamrában a patkányok összepocscó-
kolják a húst. Most, 15 év múlva még mindég
ezeket az állapotokat jelenti a tiszt orvos. Teg-
nap érkezett be dr. Barna Ármin tiszt orvos
jelentése, hogy a közvágóhídon a patkányok
annyira elszaporodtak, hogy a hűtőkamrákban
sok kárt tesznek a husban s azt beszennyezik.
Ez ellen sürgős intézkedést kér. Ezzel kapcso-
latban Walter M. Antal vállalkozó ajánlatot
tesz, hogy elpusztítja a vágóhídon a patkányo-
kat. 14 nap alatt 50 százaléka elpusztul a csuf
állatoknak az ő szerétől. Azután folytatja a
pusztítást évi 800 korona átalányért.

* **Kozmetika.** A kozmetika gyógyinté-
zetben (Rákóczi-ut 5.) Szigoruan orvostudo-
mányi alapon mindennemű *arc és szépség-
hibák* feltétlenül sikerrel kezelhetők. A pattaná-
sos májfoltos, szeplős arcok ideális tisztává
válnak, archegek eltűnnek, hajhullás megszűnik,
eredeti színe visszaadható. A korai arcráncok
elsimítása, ugyszintén az orr s egyéb arcrészek
elferdülései meglepő szépen kiigazíthatnak. Ol-
vasóinknak ajánljuk ezt a gyógyintézetet.

* **A gyanus ezüst serleg.** Tegnap
számunkban közöltük, hogy Sajósi Ignác zá-
logház-tulajdonos egy serleget vitt föl a rend-
őrségre, amelyet egy Schnabel József nevű
egyén akart elzalogosítani nála, de midőn a
serleg holszerzésére vonatkozólag igazolásra
szólította fel, annak hátra hagyása után elment
Ma meg jelentek a rendőrségen Schnabel
Zsigmond és ennek pincér fia, akik kijelentet-
ték, hogy rajtuk kívül más Schnabel Nagy-
váradon nincs s így az illető valószínűleg ál-
nevet mondott be akkor, amikor magát Schna-
belnek nevezte.

* **Névváltoztatások.** Weisz Odön nagy-
várad lakos vezeték nevét Sebestyén-re, Rech-
novszky Sámuel nagyvárad lakos vezeték ne-
vét pedig Révész-re változtatta.

x **Legszebb megörökíthetők** az es-
lyi tolették és jelmezek DAJKOVITS villany-
fényképezésben. A Sas bálterméből kényelmes fe-
fett ájjáró. Diszes esküvői felvételek minden
időben eszközöltenek.

x **Finom uri fehérnemű és minden uri
cipő és kalap** ujdonság megérkezett

Róth M. utóda cégnél.
Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **Személyhitelt,** gazdálkodóknak,
kereskedőknek, iparosoknak, hivatalno-
koknak, havi törlesztésre is 6—7 száza-
lék kamatra.

Magán pénzt, rendes foglalkozásu
hitelképeseknek egynap alatt folyósítottok
diszkrétén.

Jelzálog kölcsönt, házakra, föl-
dekre, telkekre, építkezésekre I. II. III.
helyre az érték 70—85 százalékig 3 $\frac{1}{2}$,
4, 4 $\frac{1}{2}$ százalék alapon.

Megkeresések **»BIZALOM«** jeligére
Nagyvárad főposta czimzendő.

x Egy 4 szobás modern lakás f. évi no-
vember 1-re kiadó. Rákóczi-ut 32.

x **Uj fogtechnikai laboratórium.** 25
évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 21
évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvos-
nál mint fogtechnikus. Elvállalok minden mun-
kát arany vagy kaucsukban, szájpadiás nélkül,
izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett.
Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok
tisztelettel **Windelburg Miksa** fogtechnikus
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

x **Olvassa el kérem!** ha érdekli, hogy
lakásában miért érhet el takarítást villamos
áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertya-
fényű Wolframégőt és ami a régiakkal szem-
ben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát
nem szükséges, aki *nem akar* nagy világítást,
hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket al-
kalmazzon és ami a fő nálam, ezen **Wolfram**
égő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési
vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen
szolgálók felvilágosítással.

A legizlésebb arany-, ezüst
ékszerek és órák o o o o o

— a bérnialásra —

egész héten leszállított árakkal lesznek árusítva

Szilágyi Géza és Társa

órák és ékszerésznél Rákóczi-ut 4.

— TELEFON 630. —

* **Borsalino,** Pichler és angol *kalap* ta-
vaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁ-
ZABA** megérkeztek, hol legelegásabb buda-
pesti és *amerikai cipők* kaphatók.

Nyári ruhakelme

ujdonságok

Flegman cégnél

Bémer-tér.

x **Szőlősgazdák** figyelmébe. Ajánlom hasi-
tott tölgy szőlőkaróimat 2 méter magas-
ságig előnyös árban. Nagyvárad, állomási
tűzifaraktaomon. BRÓDI SAMU fakeser-
kedő. Raktári telefonszám 821. Irodai
telefon 295.

Jenny Jenő órák és ékszerész

a bérnialási alkalomra ajánlja a helybeli és
vidéki n. é. közönségnek dus választékban
levő óra és ékszer készletét, amelyet a volt
betörés miatt

legjutányosabb árban

óhajt kiárusítani. Órákat egy évi jótállás mel-
lett javítok. Kérve a n. é. közönség szíves
pártfogását továbbra is, tisztelettel **Jenny
Jenő,** órák és ékszerész Szt. János-u. 39. sz.

Telefon szám 285.

Egy fiut tanulónak felveszek.

A legszebb

tavaszi ujdonságok megérkeztek

Spreng Testvérek

zöldfa-utcái cipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérneműk, cipők, kala-
pok, nyakkendők, gallérok, haris-
nyák, esőernyők és sárbotok a
legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak.

x **A Lloyd kávéház** modernül berende-
zett helyiségében május hó 4, 5, 6 és 7-én a
következő igen érdekes mozgófénykép ujdonsá-
gok lesznek bemutatva: 1. Piefke biliárdozik. 2.
A testvér büne. 3. A jövő század tudománya.
4. Professor Lufticus. 5. Karrarai márvány ipar.
6. Machreb királyság. 7. Csibész ötlet. 8. Anya
vétke. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor.
Künnön italokról és ételekről gondoskodva van.
A n. é. közönség szíves pártfogását kéri **Hart-
stein és Örley** kávéház tulajdonosok.

TANÜGY.

Megnyitják az óvodát. A kanyarójár-
vány miatt bezárt kaszárnya-utcai kisedővoda,
mivel a helyiségek kellőleg fertőtlenítettek, hol-
nap május 9-én ismét megnyitottnak.

A női keresk. tanfolyam fentartása.
A nagyvárad női kereskedelmi tanfolyam fen-
tartását évről-évre kérni kall Nagyvárad váro-
sának a minisztertől. A tanács most a tan-
folyam céljaira, mivel eddig csak a polgári
leányiskola helyiségében volt elhelyezve ugy,
ahogy, két tanterem és tanári szoba építését s
egyben az eddigi évi 1000 korona helyett
1500 korona hozzájárulást javasol s így ter-
jeszti a közgyűlés elé. azzal, hogy a jövő évre
is kérje a város a tanfolyam fentartását.

**Miniszteri biztos a keresk. iskolá-
hoz.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a
felső kereskedelmi iskola 1910. évi érettségi
vizsgálatának vezetésével miniszteri biztos
minőségben dr. Wolff Nándor vallás- és közokta-
tásügyi miniszteri titkárt bizta meg.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Jótekonycélú hangverseny.

Özv. Des Eeherolles-Kruspér Sándorné, a
nagyvárad jótekonycélú egyletnek mozgató lelke ez
az arany szívű, nemeslelkű urinő tegnap ismét
csodát művelt a jótekonycélú névben. Össze-
gyűjtötte a város előkelő közönségét a Szig-
ligeti-színházba, hol felemelt helyárak mellett a
legmagasabb műveltségben volt része a hallga-
tóságoknak.

A fényes programot a honvédzenekar
nyitotta meg dezséri Bachó István vezetésével,
előadták Kücken klasszikus nyitányát az Erdei
életet, majd a sok tapsra ráadásul a barkarol-
lát Hoffmann meséből. Utána dr. Veres En-
dréné urnő énekelte el Goldmark két áriáját a
Sámson és Delilából dr. Papp Lajos ur művészi
zongorakísérete mellett. Veresné urasszonynak
gyönyörű meleg organuma van, hangja mély
alt színezetű s énektudása briliáns. Az éneke
nyomán felhangzó tapsorkánra kénytelen volt
ráadás énekelni.

Báró Vay Arnoldné sz. Mikes Sarolta
grófnő önméltósága már európai hírű zongora-
művésznő, akit lehetetlen a rendelkezésünkre
álló kevés helyen érdeme szerint méltatni. Mo-
zart A dur zongora hangversenyét tökéletes
művészettel és fenomenális művészettel ját-
szotta.

Utána ismét dr. Veres Endréné urnő lé-
pett színpadra és Meyerbeer Próféta című ope-
rajának híres börtör áriáját énekelte gyönyörű
előadással és mély érzéssel.

Ezután városunk szellemes humoristája és
kiváló zeneszerzője, **Géczy Lajos** tartott szipor-
kázó szellemmel igen érdekes és élvezetes fel-
olvasást a »melotoljáról«. A nagyérdékű felol-
vasást pünkösdi számunkban egész terjedelmé-
ben közöljük.

Most a honvédzenekar Dvorák gyönyörű
szimfóniai költeményét adta elő, melynek szó-
szövegét dr. Krüger Aladár ismertette a közön-
séggel. A csodás szépségekkel telt zenemű
erős hatást gyakorolt a hallgatóságra Vay Ar-
noldné grófnő Schumann klasszikus Nachtstück-
jét és Coselli-Friedenthal Caprice de Koncertjét

játszotta nagy művészettel. Végül a honvédeknekar fejezte be a nagyszerű hangversenyt.
A hangverseny tiszta jövedelmén a városi árvaház és a tüdőbetegek üdülőhelye osztozkodnak.

Flegman Ármin

*női-divatruháza a
legszébb ruhaszöve-
tek, bluzok és felöl-
tők tárháza.*

Alapított 1888.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u. Obsitos, este: Gyimesi vadvirág.
Hétfő: Szép Heléna.
Kedd: Találkozás. (A Keszler-pár felépítéssel.)
Szerda: Ocskay brigadéros. (A Keszler-pár fellépéssel.)
Csütörtök: Cyránó.
Péntek: Koncert.
Szombat: Koncert.
Vasárnap d. u.: Dollárkirálynő, este: Luxemburg grófja (bériletszűnet).
Hétfő d. u. Obsitos, este: Trenck báró.

Gyimesi vadvirág. Az újabb magyar népszínművek között a Gyimesi vadvirág a legszébb és legértékesebb darabok egyike. Géczy István a székely népéletből vette ennek a népszínműnek a tárgyát. Kedves és megragadó színjáték az egész: tele pompás hangulatokkal, törülmetszett magyar figurákkal, a népielének művészi ecsetelésével. A Gyimesi vadvirág rendkívül kedvelt darabja a publikumnak s a népszínművek között népszerűség dolgában az első helyen áll.

EGYESÜLETEK.

A Kaszinó közgyűlése. A biharmegyei és nagyváradai nemzeti kaszinó egyeslet tagjai, a folyó 1910. évi május hó 22-ik napján d. u. 5 órakor az egyeslet helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére tisztelettel meghívotnak. Tárgyai: 1. A választmány évi jelentése és a költségvetés megállapítása. 2. A közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal a választmányhoz beadott indítványok tárgyalása. 3. Két igazgatói állás és 10. választmányi tagnak szavazás utjánai betöltése és megválasztása. Nagyvárad, 1910. április hó 28. napján. A választmány.

TÁVIRATOK.

Merénylet egy munkapárti jelölt ellen.

Karánsebes, május 7. Bulgán Szilárd munkapárti képviselő jelölt ellen, aki ezelőtt nemzetiségi elvet vallott, ma Budean Konstantin mehádiai építész merényletet akart elkövetni. Az építész reggel 9 órakor, mikor találkozott Bulgánnal, revolvert rántott elő és leakartá löni. A revolvert kiűzték az építész

kezéből s így a merénylet nem sikerült. Budeant letartóztatták.

NYILTTÉR.

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó édesatyánk

KURCZ IGNÁTZ

végtszűességén megjelentek s részvétükkel nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Dr. Pojnar Szevér
ügyvédi irodáját
Rákóczi-ut 8. sz. alá helyezte át.

Molnar Lajos
szőlőbirtokos

Nagyvárad, Telefon: 481. sz.

Ajánlja szőlőhegyi pincéjéből saját termésű borait 100 literen felüli mennyiségben, vevő hordójába, esetleg kölesön hordóban.

1908-as fehér pécenyebor hectolitere K 42
1908-as piros ürmös, hectolitere K 50
1906-8. szemelt vörös Cabinet gyógybor, hectolitere K 82
Ugyanott érmelléki 1908-as asztali fehér bor, hectolitere 34 korona.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szápadtlás nélkül is készít **kitűnő hirt** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**
Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben.)

Budapesti tözsdetudósítások.
Budapest, május 7.
A gabonatózsdé.

Buza májusra	—	—	11.65
Buza októberre	—	—	10.33
Rozs októberre	—	—	8.12
Zab októberre	—	—	6.53
Tengeri májusra	—	—	5.76

A szeszkezelésért a felár
Dr. VUCSKICS GYULA.

Meghívó.

A Közdazgasági Bank Részvénytársaság 1910 évi május hó 16-án d. e. 11 órakor Teleky-utca 10 szám alatti helyiségében tartandó **rendkívüli közgyűlésére.**

A közgyűlés tárgyai:

1. Egy esetleg több igazgatósági tag választása.
2. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább három nappal előbb írásban jelentendők be.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A tisztelt részvényesek felkérhetnek részvényeiket az összes részvényekkel együtt a közgyűlést megelőző harmadik nap déli 12 óráig az intézet pénztáránál letenni, nehogy szavazati és határozati joguktól elessenek

Ifjabb Walla József mozaik-, csementáru- és építő-gyára, építési anyagok raktára.

Padló-falburkolás és betonépitési vállalat.

Budapest. Iroda: VII., Rottenbiller-u. 15.

Márványmozaik lapok. Mintázott csementlapok. Karmantjus betonsövek. Különféle munkák. Granit-terrazó, betonmunkák. Csatornázások. Falburkolások. Mettlachi lapok. Keramit és klinker-lapok. Fayence-lapok.

Telefon 76-36.

Telefon 76-36.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda **Pereces-utca 9.**

Elvállal: templom, iskola, körjegyzőség és mindennemű magán-épület tervezését és építését.

Cement gyártmányok állandóan vannak raktáron, megrendelések elfogadhatók.

Állandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk a n. é. gazdaközönség szíves tudomására hozni, hogy

lakatos és mezőgazdasági gépműhelyünket

Nagyváradon, **Szent János-utca 20. sz.** alatt megnyitottuk.

Amidőn műhelyünket a n. é. gazdaközönség becses pártfogásába ajánljuk; bátrak vagyunk megemlíteni, hogy szakmánkban **25 évi tapasztalattal bírunk**, mely idő alatt állandóan elsőrendű műhelyekben, több éven át a PERGE és ROZSLAY-féle ekegyárban voltunk alkalmazva. A gazdaközönség érdekeit szolgálva: a szükséges gazdasági eszközöket, u. m.: különféle ekéket, boronákat, eke kapát, szóró rostát, borsajtót, szőlőzuzót, továbbá mindennemű géplakatos és épület munkát, vízvezeték berendezést csakis a legjobb anyagból és legerősebb kivitelben állítjuk elő és kizárunk minden versengést, mely által csakis silány készítmény birtokába juthatni. Kérjük tehát bizalommal hozzánk fordulni, s reméljük, hogy nagybecsű megrendelését minden tekintetben ki fogjuk érdemelni.

Tisztelettel

Jánky és Balogh.

!! Óvakodjunk a molyoktól !!

Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, **molykár ellen védő, biztosító, és raktározó intézetemre.** Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrmeárukat. Férfi és női városi bundák, utibundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Dózsa János szücsmester **Nagyvárad**

Sas passagó.

Egyszeri használat meggyőző minpenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPO GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

szappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvaszappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszér egyedül a Lédig-féle alabastrom arc-crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alka mas szeplő, máj-folt és arcféherítésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o
LÉDIG ÁRPÁD arany kereszt gyógyszer-tára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

Abbázia Hotel és pensió Riviera.

Aki otthonias és kellemes lakást óhajt Abbáziában, felhívom az i. t. közönség figyelmét

szállodámra,

mely a legegánsabb izlést is kielégíti, azonkívül *kitűnő magyar konyhánk* a legjobb hírnévnek örvend. *Szobák* gyönyörű tengeri kilátással és *figyelmes kiszolgálás.* — Fürdőszoba minden emeleten. — Orvos a házban.

Mérsékelt árak. — Prospektus ingyen.

Magyarok szíves pártfogását kéri a tulajdonos

Politzer Gyula.

Uj. Uj. Uj.

Villanyerőre berendezett modern díszmű és ipari

esztergályos üzlet

Beöthy Ödön- és Arany János-utca sarkán Nagyváradon

Tisztelettel értesitem a nagybecsült közönséget, hogy műhelyemben készítek minden ezen szakmába vágó ipari és díszmű esztergályos munkákat. Billiárd-golyókat, dákókat stb. igen jutányos árak mellett, kellő pontossággal és kitűnő szaktudással. Szíves pártfogást kér

Deutsch Miksa, esztergályos.

Hegyköz Szent Miklós községben

(Biharmegye) **Gazsi András**

eladja házát, szöllejét és 32 hold szántó és kaszáló földjét.

Bővebbi értekezés **GAZSI ANDRÁS**NÁL, fentnevezett községben.

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad város t. közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak mellett árusítatnak:

1 kg. fehér kenyér **36 f.**, félbarna **30 f.**, barna **25 f.**, tiszta rozs kenyér **28 fillér.**

Az **első nagyvárad** kenyérgyár minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

- Blau F. Sándor Bodega, Nagypiaczter.
- Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.
- Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
- Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
- Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
- Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
- Grünvald Mórné és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca
- Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
- Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
- Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
- Kutassy Lajos kereskedő, Teleky-utca.
- Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Kein József, Pál-utca.
- Lebovits bodega Zöldfa-utca.
- Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
- Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
- Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
- Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.
- Schön Lipót pékmester, Kert-utca.
- Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
- Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
- Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-terakat.
- Reich Sándor kereskedő, Szt.-János-utca.

Új mechanikai és gépjavitó műhely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényeinek megfelelő gépjavitóműhelyt nyitottam. Elvállalok minden rendszerű írógépek, kerékpárok, varrógépek olcsó és pontos javítását jótállás mellett, továbbá villanyos házcikkek, telefon és villámhárítók, stabil gőzgépek, gazdasági és minden más gyári gépek javítását és szerelését, vas és érc eszterga munkákat. Locomobil henger furásokat és új dugattyukat és gyűrűket. Gőzkazánok bealasztatását legújabb rendszer szerint és köszönbánya kutatásnál talaj próbafurásokat saját szárazrendszerű furószerszereztemet. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,

mehaniikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. sarok.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

8771—1910.

Árverési hirdetés.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala, mint I. foku iparhatóság, ezennel közhírré teszi, hogy a Sajósy Ignác Szent János-utczai zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak folyó évi május hó 10-ik napján reggel fél 9 óraker kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételezései a rendőrkapitányi hivatal hirdetés tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1910. április 12 én.

Gerő,

r. főkapitány.

HANGVERSENY a Szigligeti-színházban

Hlatky Endre, Nagy-Várad város főispánjának és Dr Miskolczy Ferenc, Biharvármegye főispánjának védnöksége alatt a nagyvárad

Városi Árvaház és a Tüdőbetegek Üdülőhelye

javára folyó évi május hó 7-én, azaz szombaton, özv. báró Vay Arnoldné Mikes Sarolta grófnő zongoraművésznő a Szigligeti-színházban

hangversenyt

tart. A hangversenyen közreműködnek még: Dr Veress Endréné énekművésznő, Herczeg Ferenc nagynevű írónk és Dezséri Bachó István karnagy vezetése alatt a budapesti I. kerületi **honvédszenekar.**

MŰSOR:

1. NYITÁNY. Előadja: *Dezséri Bachó István* karnagy vezetése alatt a budapesti I. kerületi **honvédszenekar.**

2. SAINT-SAENS. Áriák a »Sámson és Delila« c. operából:

a) Sámson el fog jönni . . .

b) Kinyil szívem neked . . . Előadja: *dr Veress Endréné* énekművésznő. Zongorán kíséri: *dr Papp Alajos.*

3. MOZART: Zongoraverseny A-dur. Allegro-Andante-Presto. Előadja: *özv. báró Vay Arnoldné Mikes Sarolta grófnő* zongoraművésznő. Kíséri: a **honvédszenekar.**

4. FELOLVASÁS. Tartja: *Herczeg Ferenc.*

5. MEYERBEER: Fides nagy börtön-áriája a »Próféta« c. operából. Előadja: *dr Veress Endréné* énekművésznő. Zongorán kíséri: *dr Papp Alajos*

6. a) DVORAK: Furiant.

b) SCHUMANN: Nachtstück.

c) CORELLI-FRIEDENTHAL: Caprice de Concert. Előadja: *özv. báró Vay Arnoldné Mikes Sarolta grófnő* zongoraművésznő. Kíséri: a **honvédszenekar.**

7. NAGY-EGYVELEG. *Dezséri Bachó István* karnagy vezetése mellett előadja a budapesti I. kerületi **honvédszenekar.**

A hangverseny kezdete 8 óraker.

Helyárak:

Nagy páholy: 30 kor. Földszinti és emeleti páholy: 20 kor. Zsöle 6 kor. Körszék: 4 kor. Támlásszék: 2 kor. 50 fill. Másodemeleti erkély I-sor 2 kor., többi sorok: 1 kor. Földszinti állóhely: 1 kor. Diák- és katonajegy: 60 fill. Karzati állóhely: 40 fill.

Jegyek előjegyezhetők és válthatók **Sebő Imre** könyvkereskedésében Nagy-Váradon és a hangverseny napján este a pénztárnál. A jótékonycélra való tekintettel kérjük a hangverseny szives támogatását. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A rendező bizottság nevében:

Özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné.

XXVIII ik magyar királyi

jótékonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottani. Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyereménye van, melyeknek összes értéke 365.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben. Továbbá:

1 főnyeremény	— — 20.000 kor. készp.	10 nyeremény	— — 1.000 kor. készp.
1	> > 10.000 > >	150	> > 100 > >
1	> > 5.000 > >	300	> > 50 > >
5	> > 2.000 > >	1500	> > 20 > >
		10000	> > 10 > >

Huzás visszavonhatatlanul 1910. évi június hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó- vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben játéktérlet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5.

Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselete ■ Tantallampák gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, izzólámpák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólám-

pákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán

keresk. vezető.

Reichel Henrik

gépész és elektro mérnök.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt.

Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók.

Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. Hozzáadva a »Rops« biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„ROPS“ 1910.

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldűl elalszik. A szeszt ki nem folyhat!

Ara Budapesten 4.— korona.

Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át.

Kapható minden s zakmába vágó üzletben.

ROPS' Fémárugár Részvénytársaság.

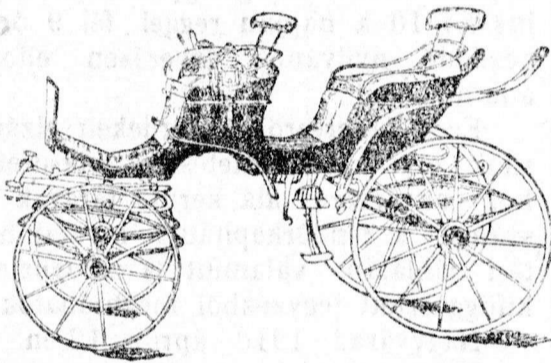
Budapest, V. Váci-ut 74/41.

Helybeli elárusító:

TARSOLY ÉS RISZTÓ.

Képviselek vidéken kerestetnek.

Új kocsiraktár! Megnyilt márczius 1-én.

Van szerencsénk Nagyvarad város és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy a nagyváradi kocsikészítő mesterek szakosztálya által létesített

kész kocsiraktár

Nagyvaradon, Lukács György-uteza 14-ik szám alatt, márczius 1-én megnyilt, ahol is a legelegánsabb és

egtartósabb kivitelű kész kocsik, gazdasági járművek, kocsialkatrészek és mindennemű kocsifelszerelési cikkek a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők, ócska kocsikat becsereélünk, javításokat pentosan és jutányosan eszközölünk.

Tisztelettel

a nagyváradi kocsikészítő mesterek szakosztálya.

Ruhavásznak

gyönyörű kivitelben és színekben

FLEGMANNÁL

Bémer-tér.